

[Undervisningsministeren.]

Hermed skal jeg anbefale Lovforslaget til velvillig Behandling og hurtigt Fremme i det høje Ting.

Stegger Nielsen: Det forelagte Lovforslag er af en saadan Art, at det ikke uden videre begejstrer en ved sit Indhold og Tendens. Det griber ind i Forhold, der har stor og vidtrækkende Betydning for bestemte Egne og Befolkningsdele i vort Land, og det griber i højeste Grad ind i Enkeltpersoners Interesser, lige som det i udpræget Grad berører de danske Seminariers Historie og Traditioner. Det kan imidlertid ikke nægtes, at vi for Øjeblikket uddanner betydeligt flere Lærere og Lærerinder, end der er Brug for, og denne Overproduktion skaber en arbejdsløs Klasse inden for Lærerstandens. Statens Bidrag hertil gennem den aarlige Understøttelse til Seminarierne er selvsagt mindre godt anvendt. Ser vi paa Statistikken over uddannede Lærere, faar vi et Billede af meget stærk Vækst i Antallet af uddannede Seminarister. 1897 uddannedes der 156 Seminarister; Antallet steg derefter jævnt og stærkt og var i Aaret 1914 oppe paa 674; det er en Stigning i Løbet af 17 Aar paa over 500. Tallet dalede derefter igen og var i 1921 nede paa 285; jeg skal ikke nævne mere end eet Tal til, nemlig Tallet for Aaret 1932, der var 574. Da vi til vore Skoler aarligt kun behøver godt 400 uddannede Seminarister, er der altsaa op imod et Par Hundrede overflødige uddannede, selv naar vi tager baade Højskoler og andre Skoleformer med.

Det er fremhævet af den højtærede Minister, at Lovforslaget hviler paa den Betænkning, der blev afgivet af det i Januar 1933 nedsatte Udvalg, hvori Ministeriet, Lærerstandens og Seminarierne var repræsenteret. Dette Udvalg afgav Betænkning den 25. Marts i Fjor. Der var i Udvalget særlig 3 Spørgsmaal, man drøftede: Lukning af Seminarierne eet Aar, Nedsættelse af Klassekvotienten og Nedlæggelse af visse Seminarier. Det første anbefalede Udvalget med et vist Forbehold. Det andet, Klassekvotientens Nedsættelse, mente Udvalget vilde ramme de private Seminarier for haardt, og man samledes inden for Udvalget om det tredie Punkt, Nedlæggelse af visse Seminarier, hvorom de 7 af Udvalgets 8 Medlemmer enedes, og af disse 7 var de 3 Seminarieforstandere. Ministeren fulgte Udvalgets Betænkning og fremsatte sit Lovforslag i Folketinget den 12. Januar i Aar. I Dag

har vi den 4. Maj. Lovforslaget har altsaa været til Behandling i Folketinget i op imod 4 Maaneder, og selv om jeg vil være tilbøjelig til at tro, at vi i dette høje Ting kan gøre det paa betydelig kortere Tid, er det selvsagt, at vi dog ogsaa her maa fordrø den Tid til Behandlingen, der er nødvendig, for at vi kan sætte os ind i den foreliggende Sag, der for mange Mennesker betyder saa overordentlig meget.

Indholdet af Lovforslaget er kort sagt dette, at Jonstrup Statsseminarium nedlægges fra Udgangen af Skoleaaret 1935—36, og at dets Bygninger med Tilliggende overgaar til Finansministeriet; fra Skoleaaret 1936—37 overtager Staten Vordingborg Privatseminarium, der fremtidig drives som Fællesseminarium under Navnet Vordingborg Statsseminarium, og der er til denne Overtagelse i Forslaget knyttet nærmere bestemte Vilkaar, herunder vedrørende Vordingborg Kommunes Forpligtelser, der findes omtalt i Lovforslagets § 1, Stk. 8. Ligeledes er der truffet Bestemmelser vedrørende Pensionsforhold og lignende for Forstandere og Lærere ved Vordingborg Seminarium.

Dernæst foreslaas Statens Forskoleseminarium i Vejle nedlagt, naar Dimissionsholdet i 1935 er færdigt; Seminariets Bygninger overgaar til Finansministeriet. Uddannelsen fra Vejle Stats-Forskoleseminarium foreslaas henlagt til Institutionen Th. Langs Skole i Silkeborg, hvis Forskoleseminarium altsaa kan udvides til dobbelt Forskoleseminarium.

Endvidere nedlægges Th. Langs Privatseminarium efter Udgangen af Undervisningsaaret 1937—38 efter nærmere i Lovforslaget opførte Regler, og Privatseminariet Femmers Kvindeseminarium ophører med Udgangen af Skoleaaret 1937—38, ikke — som det allerede er sagt af den højtærede Minister — paa Foranledning af Rigsdagen eller som Følge af Lovforslaget, men paa Foranledning af Københavns Kommune, der ikke ønsker at opretholde Øvelsesskolen ved dette Seminarium. Ministeriet bemyndiges efter Lovforslaget til at overtage Grund og Bygninger, ogsaa for Femmers Kvindeseminarium, paa Vilkaar, der nærmere fastsættes efter Samraad med Rigsdagens Finansudvalg.

Endelig udtaler Lovforslagets § 5, at Minimumselevtallet for tilskudsberettigede anerkendte Privatseminarier fra Udgangen af Skoleaaret 1934—35 ændres fra 42 til 56.

Hvis Lovforslaget ophøjes til Lov, vil Resultatet altsaa blive, at der nedlægges et Statsforskoleseminarium, nemlig Vejle.